

PENSAMENTS EDUCATIUS

número 26

juny 2009

INTERNET I EDUCACIÓ, EDUCACIÓ I INTERNET

Sempre s'ha dit que *tot educa*, per bé o per mal. Segurament per això els pares, els mestres, els professionals relacionats amb el món de l'educació ens preguntem sobre el paper que té i que hi hauria de tenir Internet.

I parlem d'educació, no només d'instrucció, o d'informació, o de comunicació, o de... perquè l'educació abraça tot això i moltes altres coses; l'educació va dirigida com diria el mestre Fabra a les *facultats físiques, morals i intel·lectuals* de la persona. L'educació ens fa persones adultes, responsables, crítiques i capaces de relacionar-nos amb els altres per aconseguir la felicitat, pròpia i de tots.

Tots hem llegit als diaris, hem sentit o hem vist moltes coses relacionades amb el món informàtic, amb el món de la comunicació global; coses molt positives, molt enriquidores i molt enlluernadores, però també coses molt negatives, molt empobridores i molt esgarrioses. Per un cantó ens

entusiasmem amb les noves tecnologies, i per un altre se'ns posa la carn de gallina quan sentim certes coses, i pensem en els nostres fills o filles, els nostres alumnes.

Fem un llistat de les dues menes de possibilitats? Provem-ho, i si voleu afegiu-n'hi algunes altres:

- Internet ens porta moltíssima informació; és una font inescotable d'entreteniment i d'oci; permet una comunicació eficaç, instantània i gairebé il·limitada; ens dóna accés a tantes dades, mapes, gràfics, fotografies, films, músiques...; permet un treball a moltes persones; és una ajuda per a tots els estudiants; possibilita una organització de dades, d'informacions, de...; s'ha convertit en una eina imprescindible en el nostre món,...

- Però també ens porta a casa els casos de nens ofegats amb una tovallola o amb una corda de persiana; ens acosta massa a prop tots els temes de pederàstia o d'abusos sexuals o

de la pornografia; és un perill d'estafes considerables (números de comptes corrents, ofertes enganyoses, factures abusives de les empreses de telefonia); posa massa a l'abast tantes i tantes pàgines sobre les "bondats" de l'anorèxia; hom hi pot trobar les pàgines de grups terroristes, o de grups nazis o de sectes perilloses; o de com fabricar una bomba; o de com fer una estafa, o de...; segurament tots podríem parlar de xats poc o gens recomanables; de webs racistes, xenòfobes, feixistes, de...

I tot això, les coses positives i educatives, i les coses negatives i destructives estan a l'abast fàcil dels nostres infants, dels nostres fills i filles, dels nostres alumnes, tinguin l'edat que tinguin.

Què cal fer, doncs? Tancar tots els ordinadors? Prohibir als infants que hi puguin accedir? Anar a viure a una illa deserta? No evidentment, que no. Parlem-ne, discutim-ho, reflexionem-hi; busquem pautes,

siguem conscients de tot aquest món.

Com totes les coses noves, cal conèixer, cal saber, cal informar-se, i no valen les actituds com *jo no m'hi fico, ja s'ho farà, o què sé jo, o no deu ser tant dolent si tothom ho fa servir*. Cal actuar, cal parlar, cal prohibir si cal, cal estimular, cal estar a prop dels nens i de les nenes, cal educar-los, en definitiva.

Si anem més enllà en la reflexió també podem apuntar algunes distorsions que aquest món pot atrapar els infants: aïllament, enganxament a la pantalla, falses informacions que passen com veritables, realitats totalment distorsionades, visions interessades i esbiaixades, pèrdua del sentit de la realitat, expectatives il·lusòries, concepcions errònies de les

dones i també dels homes, mals morals, psicològics, espirituals, econòmics, pèrdua considerable del temps ...

Semblaria com si volguéssim carregar totes les coses negatives a la xarxa mundial que ens ha permès un canvi tan prodigiós, que no acabem d'assimilar. Certament que no és així; com tampoc podem carregar totes les coses que no van bé a la televisió i als programes que ofereixen; ni podem carregar totes les mancances educatives en la forma que ha evolucionat la nostra societat en els darrers decennis. Sempre, en totes les èpoques, la societat ha trobat dificultats en l'educació dels infants. Potser, avui, ens trobem com més desbordats, com més

neguitosos, com més desconcertats.

Ens trobem en una mena de mercat planetari, on cadascú ofereix allò que vol, on cadascú ha d'aprendre a triar. Ni tot és negatiu, ni tampoc, tot és positiu. Aquest mercat és ple d'idees, de coses, d'enganys, de visions diverses del món i de les persones, de realitats reals o virtuals, d'activitats dubtoses o d'activitats lloables i solidàries, d'ofertes tan solidàries com d'ofertes tan enganyoses, de... Hem de triar i remenar, hem de buscar el nostre camí, hem de fer la nostra opció... tanmateix, hem d'educar, hem d'ensenyar a escollir amb encert, hem de guiar els passos vacil·lants dels més menuts, hem d'estar a prop dels nostres joves.

Potser, com abans, podríem fer **una llista de suggeriments**, que tots hauríem de completar, de comentar amb els altres, d'aplicar per aconseguir una millor educació dels nostres fills i filles:

- Familiaritzar-se amb Internet.
- Tenir l'ordinador a disposició de tots, en un lloc central de la casa (sobretot pensant en els més menuts).
- Vetllar sempre aquest tema.
- Compartir les converses, els interessos amb els nostres fills; interessar-nos per allò que el nostres infants i adolescents fan amb l'ordinador.
- Navegar junts de tant en tant amb ells, com una activitat lúdica i familiar. Si cal demanar-los que ens n'ensenyin.
- Existeixen diversos programes informàtics que permeten els adults controlar l'ús que els menors fan d'Internet (veure, per exemple, [Intenet.segura](#)).
- Cercar llocs webs segurs, especialment per als més petits (per exemple la Web de les 3 bessones).
- Davant d'un possible problema, reaccionar a temps.
- Comentar-ho tot, les coses bones i les no tan bones.
- Potser limitar el temps que s'hi dedica.
- Jugar amb els fills, i no deixar-los sols tantes estones.
- Dialogar sovint amb els petits, els mitjans i els grans.
- L'ordinador es pot apagar (com la tele) i no passa res, o potser sí; potser la família retroba el gust del compartir la conversa, el joc, o les rialles.
- Fomentar aficions diverses en els nostres fills o filles (a l'aire lliure, amb altres, les formatives, les culturals, les artístiques, les esportives...)
- Donar exemple.
- La lectura és font de plaer, d'enriquiment, de saviesa, de diàleg.
- En aquest àmbit ni en altres, no deixar-los massa sols. Els comprem un ordinador i els deixem allà, sols, i així no "empipen".
- Fomentar l'esperit crític.
- Estimular sempre i en tots els àmbits aquells valors en els que creiem.

Jesús Bosom, Educador Escolapi i Salvador Farràs, Enginyer en Informàtica, FIB-UPC